

Mandag 30. august 1993 **Aftenposten**

Skam og svik

Aftenposten melder at «med en tone lik gamle dagers sovjetiske maktsprog» nekter russerne å trekke flere tropper ut av Litauen. Avisen tar det betimelig opp i en lederartikkel. Men ellers er det ikke mange reaksjoner å merke.

Hva sier utenriksminister Holst, som i sin forsvarsminister-tid ønsket felles flåteøvelser med russerne? En plan som nå realiseres. Tyskerne bygget hus og forlegninger i Russland for å få tidligere sovjettropper ut. Vest-Europa og USA gir hjelp og milliardkreditter, og krysser fingrene for Jeltsin — men lar Baltikum redde seg selv.

Østersjøen er et strategisk område av første orden for Russland, slik det var for tsar Peter og for Sovjet og alltid vil være det for et maktområde som har begrenset adgang til havet.

Den sovjetiske okkupasjon av de baltiske stater, med henrettelser, massedeportasjoner og annen terror i 1940, må opphøre.

Norge må gjøre sin, om enn lille, innflytelse gjeldende. Det må det gjøre det klart for Russland og NATO at det ikke kommer på tale å drive felles flåteøvelse med undertrykkerne. Holst var en av initiativtagerne og bør være den som stanser det militære fellesskap med okkupasjonsmakten i Baltikum. Tror noen at han gjør det? Å la være er skam og svik. Å tie er å godta at Russland kan beholde sine baser i Baltikum.

ANTON OLSTAD, Hamar

Aftenposten 30/8/1993
Æresord

«Da offiseren ble sendt til Tyskland», en artikkel av Eyvind Grundt i Aftenposten 16.8., inneholder en ukorrekthet. Det heter at offiserene ikke hadde avlagt noe løfte om ikke å rette våpen mot Tyskland. Endel hadde faktisk gitt sitt æresord, skriftlig, på det, men ikke han selv. Ruge valgte krigsfangenskapet. For det første synes tyskerne å ha skjelnet mellom yrkesoffiserer og reservebefal, for det annet har kravet om å avgi æresord for å slippe ut av krigsfangenskapet i 1940 vært noe vilkårlig, som f.eks. på Jørstadmoen. Å gi æresord er nå ikke lenger tillatt for v norsk befall, fordi det er en handling som binder sterkere enn mange synes å ha vært klar over i 1940 og årene under okkupasjonen. Dessuten belegger den militære straffelov brudd med alvorlig straff.

En tysk offiser som under første verdenskrig hadde gitt æresord for å kunne bevege seg friere, stakk av til Tyskland som returnerte ham til Norge. Like etter annen verdenskrig kom en norsk henvendelse til britenes War Officer om hva man der gjorde med en offiser som brøt sitt æresord. Svaret var at en britisk offiser ikke brøt sitt æresord.

En norsk offiser ble etter annen verdenskrig anklaget for passivitet under okkupasjonen, og trakk frem at han hadde gitt æresord. Han nektet å etterkomme innkalling til England. I den sammenheng meddelte vårt forsvarsdepartement at et slikt æresord ikke ville være bindende!

Blant aktive offiserer i styrkene i Storbritannia og Sverige var det offiserer som hadde gitt sitt æresord, og som var dratt før tyskerne, først i 1942 og senere i 1943, arresterte og sendte norske offiserer til Tyskland.

ANTON OLSTAD

104327